

Bilag til f. t. l. vedr. Det Internationale Atom Energi Agenturs konvention

udenlandsk bistand. Det synes dog som en naturlig konsekvens, at de nationale ressourcer som udgangspunkt skal være udtømte, før der anmodes om bistand fra udlandet. Det forventes, at retningslinjerne i »Oslo Guidelines« fra 1994 - der er et sæt ikke-bindende FN-regler, som giver vejledning til bistandssøgende stater, om bl.a. hvilke krav der bør stilles til indrejse, ophold og udrejse af den bistandsydende stats personel - vil blive fulgt i forbindelse med, at forsvarsministeren træffer beslutning om udarbejdelse af regler for modtagelse af international katastrofebistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde.

4. Lovforslagets indhold

De ovenfor nævnte aftaler er enten bilaterale eller multilaterale aftaler med et begrænset antal af lande i umiddelbar nærhed af Danmark. Aftalerne dækker såvel nukleare som andre hændelser. Med Bistandskonventionen tilvejebringes rammerne for et internationalt samarbejde i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde. Det er i den sammenhæng Forsvarsministeriets vurdering, at der er behov for en samlet regulering af området. Med dette forslag til gennemførelseslov vil der blive tilvejebragt hjemler til sikring af modtagelse af udenlandsk bistand i tilfælde, hvor Danmark ikke selv har kapacitet til at løse opgaven.

Lovforslaget har til formål at muliggøre Danmarks ratifikation af Det Internationale Atom Energi Agenturs (IAEA) konvention af 26. september 1986 om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde (efterfølgende »Bistandskonventionen«). Lovforslagets bestemmelser finder kun anvendelse ved udførelsen af bistand i henhold til Bistandskonventionen og ikke anden virksomhed.

Med lovforslaget tilvejebringes den nødvendige lovhjælp til at afholde udgifter i forbindelse med erstatningskrav samt at give immunitet over for anholdelse, tilbageholdelse og retsforfølgning, samt den bistandssøgende stats strafferetlige, civilretlige og administrative jurisdiktion, med hensyn til handlinger eller forsømmelser i forbindelse med udførelsen af deres pligter og skatte- og afgiftsfritagelse til den bistandsydende stats personel.

Det skal her fremhæves, at lovforslagets bestemmelser vedrørende immunitet og erstatning omfatter alt personel fra den bistandsydende stat, herunder også danske statsborger, der deltager i en bistandsydende operation i Danmark som en del af den bistandsydende stats personel. »Den bistandssøgende stats« (dvs. Danmarks) eget personel er derimod ikke omfattet af reglerne. Afgørende for, om man her anses

som en del af den bistandsydende stats personel, er altså ikke statsborgerskab eller lign., men derimod, om man er udsendt af den bistandsydende stat, som en del af dennes personel. Baggrunden for, at immuniteten udstrækkes til også at omfatte danske statsborgere, der yder bistand som en del af den bistandsydende stats personel, er et ønske om, at enhver person udsendt af den bistandsydende stat sikres ens behandling uanset nationalitet.

Endelig giver lovforslaget forsvarsministeren bemyndigelse til at udarbejde regler for modtagelse af international katastrofebistand i Danmark i henhold til Bistandskonventionens bestemmelser i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologiske nødstilfælde.

Det følger af Bistandskonventionens artikel 8, stk. 2, at i tilfælde af, at Danmark anmoder om bistand fra udlandet, skal den bistandsydende stats personel, for at være omfattet af den beskyttelse der følger af artikel 8, være blevet bekendtgjort for (anmeldt) og godkendt af de danske myndigheder.

Anmeldelse (»bekendtgørelse«) af det bistandsydende personel skal ske skriftligt til forsvarsministeren, der ligeledes meddeler en eventuel godkendelse. Efter behørig anmeldelse og godkendelse har den bistandsydende stats personel ret til at rejse ind i, tage ophold i og forlade Danmark med assistance fra forsvarsministeren. For at lette indrejse, ophold i og udrejse af Danmark er den bistandsydende stats personel undtaget fra regler, der fastsætter krav om pas, visum og andre regler, der begrænser eller hindrer indrejse eller udrejse samt udenlandske personers ophold i Danmark. Den bistandsydende stats personel kan ikke opnå ret til permanent ophold i Danmark. I det omfang formålet med indrejse og udrejse for den bistandsydende stats personel er at yde bistand til Danmark, kræves det, at den bistandsydende stats personel har en personlig eller kollektiv ordre fra den bistandsydende stat om at yde bistand til Danmark samt et personligt identitetskort udstedt af de behørig myndigheder i den bistandsydende stat, jf. retningslinjerne i »Oslo Guidelines«.

4.1. Erklæringer om, at visse af konventionens bestemmelser ikke finder anvendelse

I forbindelse med Danmarks ratifikation af Bistandskonventionen har der været overvejelser om, hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang, Danmark skal erklære, at Danmark ikke betragter sig som bundet helt eller delvist af én eller flere af konventionens bestemmelser, hvilket vil indebære en vis begrænsning af konventionens anvendelsesområde. Dette gi-